

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., a Mgr. Petra Pospíšila v právní věci

žalobce: **L. F.**

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 7. 2016, č. j. JMK 114362/2016, sp. zn. S-JMK 55914/2016/ODOS/Fö

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 22. 7. 2016, č. j. JMK 114362/2016, **se ruší** a věc **se vrací** k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11.228 Kč, a to k rukám jeho advokáta Mgr. Jaroslava Topola do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se svou žalobou domáhal zrušení v záhlaví citovaného rozhodnutí, kterým žalovaný podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru

dopravněsprávních činností (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 18. 2. 2016, č. j. ODSČ-91293/15-15, kterým správní orgán prvního stupně uložil žalobci dle § 125f odst. 3 ve spojení s § 125c odst. 4 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), pokutu ve výši 1.500 Kč. Správní orgán prvního stupně rozhodl, že se žalobce dopustil správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu tím, že jako provozovatel vozidla tovární značky Porsche, registrační značky X, v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Porušení pravidel silničního provozu výše uvedeným vozidlem spočívající v neoprávněném zastavení nebo stání, tedy porušení povinnosti dle § 39 odst. 5 zákona o silničním provozu, mající znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, bylo zjištěno Městskou policií Brno na pozemní komunikaci Starobrněnská 7 v Brně dne 2. 1. 2015 v 13:45 hod.

2. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí předně uvedl, že vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně předcházela žalobci adresovaná výzva k úhradě částky 700 Kč, která byla žalobci doručena dne 20. 3. 2015 a v níž byl žalobce současně poučen o postupu dle § 125h odst. 5 až odst. 7 zákona o silničním provozu. Žalobce uvedenou částku ve stanovené lhůtě neuhradil, ani písemně nesdělil údaje o totožnosti řidiče. Správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale vzhledem k tomu, že se osobě údajného řidiče nepodařilo spáchání přestupku jednoznačně prokázat, věc dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), odložil, aniž by zahájil řízení o přestupku. Pokud žalobce (resp. jím zmocněný zástupce - společnost FLEET Control, s.r.o., IČ 24149322) ve sdělení ze dne 6. 8. 2015 tyto informace sdělil, když uvedl, že v době přestupku měl předmětné vozidlo v užívání pan L. Y. (nar. X, bytem P. 15, 110 00 P. 1), učinil tak dle žalovaného až po uplynutí lhůty stanovené výzvou a po odložení věci. Žalovaný nesouhlasil s tvrzením žalobce, že byl krácen na svých právech tím, že ve věci nebylo nařízeno ústní jednání. Zdůraznil, že v řízení o správních deliktech správní orgány nemají povinnost vždy nařídit ústní jednání a že rovněž dokazování není obligatorní provádět výlučně v rámci ústního jednání. K odvolací námitce týkající se zániku odpovědnosti za jednání kladené mu za vinu žalovaný odkázal na § 125e odst. 5 ve vazbě na § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu, dle nichž odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže o něm správní orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán. Po přezkoumání odvoláním napadeného rozhodnutí a řízení předcházející jeho vydání žalovaný neshledal rozpor s právními předpisy a byly splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o spáchání správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, přičemž správní orgán prvního stupně dostatečně prokázal, že se žalobce tohoto správního deliktu dopustil.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), splňující též ostatní podmínky řízení (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.), žalobce navrhl zdejšímu soudu, aby rozhodnutí žalovaného zrušil.
4. Žalobce předně namítal, že řízení o správním deliktu bylo zahájeno v rozporu s § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, když správní orgán prvního stupně zahájil řízení s provozovatelem vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Správní orgán prvního stupně se totiž ani nepokusil oznámenému řidiči doručit výzvu k

podání vysvětlení a na základě jeho výpovědi tak ověřit, zda se mohl přestupku dopustit či nikoliv. Pokud je žalobci vytýkáno, že osobu řidiče správnímu orgánu sdělil až po odložení věci dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, dle názoru žalobce je možné uvést totožnost řidiče až do zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Vzhledem k tomu, že žalobce oznámil řidiče dne 6. 8. 2015 a správní orgán prvního stupně zahájil řízení až o 5 měsíců později, vznikla doba, kdy mohl správní orgán prvního stupně zjišťovat totožnost řidiče i přesto, že věc byla odložena. Žalobce namítal, že správní orgán prvního stupně mohl k podání vysvětlení předvolat rovněž žalobce, neboť ten byl ochoten správnímu orgánu poskytnout další informace k osobě řidiče. Tím, že tak neučinil a žalobce se o neakceptování jeho vyjádření k osobě řidiče dozvěděl až z oznámení o zahájení řízení o správním deliktu, žalobce již neměl možnost předložit další důkazy (např. smlouvu o výpůjčce uzavřenou mezi ním a panem Y.). Žalobce v této souvislosti rovněž namítal, že řízení o správním deliktu nemělo být vůbec zahájeno, neboť správní orgán neodložil řízení o přestupku. Ve věci přestupku ze dne 2. 1. 2015 ve spise absentuje jakýkoliv záznam o odložení věci. Odložení přestupku je přitom zcela zásadní pro možnost zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.

5. Další pochybení žalovaného dle žalobce spočívalo v tom, že vydal napadené rozhodnutí, aniž by předtím přistoupil k nařízení ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za osobní účasti žalobce. Žalobce je přesvědčen, že takový postup krátil žalobce na jeho právu, zaručeného v čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), tj. právu na to, aby jeho věc byla projednána, a to za přítomnosti jeho a jeho obhájce a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Na podporu své argumentace žalobce poukázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15 A 14/2015-35, rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 4. 2015, č. j. 30 A 56/2014-35, a zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30. Tímto rozsudkem byl navíc překonán rozsudek téhož soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, na který se odkazuje žalovaný (rozhodnutí správních soudů jsou rovněž dostupná na www.nssoud.cz).
6. Nezákonnost napadeného rozhodnutí žalobce spatřoval rovněž v tom, že potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, ačkoliv v jeho výroku nebyl dostatečně popsán protiprávní skutek. Je přesvědčen, že popis skutku „*spočívající v neoprávněném zastavení nebo stání ... mající znaky přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu*“ není v souladu s § 77 zákona o přestupcích, neboť není zřejmé, jaký konkrétní skutek se udál. Výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je podle žalobce (s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73) nekonkrétní a nesrozumitelný, přičemž není ani zřejmé, zda údajné protiprávní jednání vůbec mohlo naplnit skutkovou podstatu správního deliktu provozovatele vozidla podle § 125f odst. 4 silničního zákona. Žalobce zdůraznil, že ve věci správního deliktu je nutné, aby protiprávní jednání, kterého se řidič vozidla dopustil, bylo přestupkem dle zákona o silničním provozu, nikoli dle zákona jiného, což z výroku není zřejmé. Z výroku rozhodnutí ani není zřejmé, jakého protiprávního jednání se řidič vozidla dopustil, neboť § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu je „zbytkovou kategorií“ přestupků a pod toto ustanovení jsou subsumovány veškeré přestupky, které nelze subsumovat pod skutkové podstaty uvedené v jiných ustanoveních. Žalobce má za to, že ve výroku musí být jasně specifikováno, jak konkrétně řidič jednal a v čem bylo jednání protiprávní (zda stál v místě, kde bylo stání zakázáno, že neměl zakoupen

parkovací lístek či například že parkoval na chodníku), nelze pouze uvést, že neoprávněně zastavil či stál. Na podporu svého tvrzení žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 9. 4. 2015, č. j. 60 A 10/2014-33, i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2016, č. j. 2 As 85/2016-33.

7. Žalobce dále namítal, že správní delikt provozovatele vozidla je již promlčen. Správní řád, ani zákon o silničním provozu totiž nestanoví lhůtu k projednání správního deliktu provozovatele vozidla, tento však musí vykazovat znaky přestupku [§ 125f odst. 2 písm. c) zákona o silničním provozu], ovšem po uplynutí jednoleté lhůty tyto znaky již vykazovat nemůže, neboť jediným znakem přestupku po jednom roce od jeho spáchání je jeho neprojednatelnost. K tomu žalobce odkázal na „Metodiku k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Magistrátu hl. města Prahy v souvislosti se změnou zákona o silničním provozu zákonem č. 297/2011 Sb.“, vydanou Ministerstvem dopravy pod č. j. 8/2013-160/OST/5, přičemž žalobce legitimně očekával, že správní orgán prvního stupně bude postupovat v souladu s touto metodikou.
8. Žalobce rovněž zpochybňoval, zda správní orgán prvního stupně prokázal, že by se řidič vozidla skutečně dopustil přestupku tím, že parkoval v pěší zóně mimo vyznačené parkoviště. Tato skutečnost vyplývá pouze z oznámení přestupku, což je v podstatě úřední záznam, který nemůže být považován za důkazní prostředek (k tomu se žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115). Přestože je součástí spisu fotografie, ani ta není dostačující k tomu, aby mohl správní orgán prvního stupně s jistotou říci, že řidič vozidlo zaparkoval mimo vyhrazené parkovací místo. Pokud měl být řidič obviněn z takového přestupku, správní orgán měl do spisu založit např. mapu dané oblasti s vyznačením parkovacích míst.
9. Závěrem žalobce namítl, že samotná skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla a povinnost stanovená v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s „Ústavou, ústavními principy a základními právy.“ Citované ustanovení totiž obsahuje pravidlo vyžadující nesplnitelné chování, neboť provozovatel vozidla zpravidla není schopen ovlivnit chování řidiče. Fakticky absolutní odpovědnosti provozovatele vozidla za dodržení povinností řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích při užití jeho vozidla v silničním provozu dochází podle žalobce k porušení několika základních práv provozovatele vozidla. Předmětné ustanovení je podle názoru žalobce v rozporu s jednou ze základních zásad soudního trestání a *per analogiam* i správního trestání, presumpcí nevinu, neboť provozovatel vozidla je automaticky shledáván vinným.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že napadené rozhodnutí považuje za správné a dostatečně odůvodněné a že správní orgány obou stupňů postupovaly v souladu s platnou právní úpravou, a proto nemůže souhlasit s námitkami žalobce. Žalovaný je předně toho názoru, že sdělení osoby řidiče vozidla po uplynutí lhůty stanovené ve výzvě k úhradě určené částky a po odložení věci přestupku správním orgánem, není překážkou bránící správnímu orgánu zahájit řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, neboť tento osobu údajného řidiče sice sdělil, nikoliv však ve stanovené lhůtě a před odložením věci přestupku. Navíc žalovaný poukazuje jednak na skutečnost, že sdělenou osobu údajného řidiče nelze dle centrálního registru obyvatel dohledat a na uvedenou adresu mu nelze doručit, jednak na skutečnost, že se jedná o účelovou praxi zmocněnce žalobce (společnost

FLEET Control, s.r.o.), neboť je mu z úřední činnosti známo, že stejnou osobu řidiče sděluje v řízeních o přestupcích opakovaně. Taková praxe svědčí o zneužití práva, jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 5. 2011, č. j. 1 As 27/2011-81. Žalovaný dále uvedl, že záznam o odložení věci ve spisu neabsentuje, viz razítko na č. l. 1. Žalovaný se rovněž neztotožňuje s námitkou žalobce, že výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je nesrozumitelný a nekonkrétní, protože žalobce necitoval podstatnou část výroku, tedy že došlo k porušení § 39 odst. 5 zákona o silničním provozu. Z výroku je rovněž jasné, že skutek vykazuje znaky přestupku dle zákona o silničním provozu. K námitce promlčení žalovaný odkázal na § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu ve znění po nabytí účinnosti zákona č. 230/2014 Sb. (tj. po 7. 11. 2014). I když by došlo ke spáchání správního deliktu provozovatele vozidla před účinností citované novely zákona o silničním provozu, nebyl by podle žalovaného porušen princip ochrany důvěry občanů v právo a s tím související princip zákazu zpětné účinnosti, který je vymezen ve vztahu k posouzení trestnosti jednání, nikoliv k posouzení doby, po kterou lze trestný čin stíhat. K námitce týkající se nenařízení ústního jednání žalovaný zdůraznil, že v řízení o správních deliktech nejsou správní orgány povinny nařídit ústní jednání, a proto ani v daném případě správní orgán prvního stupně nijak nepochybil. Pokud žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30, tak i v tomto rozsudku je uvedeno, že správní řád předpokládá možnost rozhodovat bez nařízení ústního jednání, stejně jako možnost provést důkaz listinou mimo ústní jednání, přičemž k takovému postupu stanovuje určité podmínky. Správní orgán ve vyrozumění poučil žalobce, že má možnost se dokazování účastnit. Povinnost stanovená v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu není podle žalovaného v rozporu s Ústavou České republiky, přičemž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2015, č. j. 6 As 128/2015-32. S ohledem na výše uvedené proto žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

11. Krajský soud, za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s.r.s. bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.r.s.) napadené rozhodnutí žalované, jakož i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná (§ 78 odst. 7 s.r.s.).
12. Předtím, než krajský soud přistoupí k vypořádání věcných námitek žalobce ohledně nezákonnosti rozhodnutí žalovaného, považuje za nezbytné zdůraznit, že téměř shodnými námitkami žalobce se krajský soud zabýval kupříkladu v rozsudku ze dne 26. 7. 2018, č. j. 29 A 104/2016-29, v němž většina z uvedených námitek žalobce nebyla shledána důvodnou (s výjimkou námitek týkajících se nekonkrétnosti výroku rozhodnutí správního orgánu). V nyní projednávaném případě krajský soud neshledal důvod se od těchto závěrů odchýlit či jakkoliv je revidovat, tím spíše, že právní zástupce žalobce v řízeních před správními soudy (včetně Nejvyššího správního soudu) používá ve skutkově podobných případech téměř totožného argumentačního schématu (jako v nyní projednávaném případě žalobce), v němž nadto navazuje na argumenty a skutková tvrzení obdobně schématickým způsobem předkládaných ve správních řízeních ze strany obecných zmocněnců účastníků přestupkového řízení, mezi které náleží i zmocněnec žalobce v předmětném přestupkovém řízení, tedy společnost FLEET Control, s.r.o.
13. Pokud tedy žalobce namítá protiústavnost § 10 odst. 3, resp. § 125f zákona o silničním provozu, krajský soud zdůrazňuje, že totožnou námitkou se již zabýval např. v rozsudku

ze dne 11. 12. 2017, č. j. 31 A 242/2017-27 (srov. také rozsudky ze dne 8. 6. 2017, č. j. 30 A 110/2016-30, nebo ze dne 7. 3. 2018, č. j. 31 A 99/2016-103), v němž dovodil, že „z povinnosti žalobce (provozovatele vozidla obecně) zajistit řádné dodržování předpisů při užívání vozidla (§ 10 odst. 3 zákona o silničním provozu) nelze dovozovat, že by automaticky docházelo k uplatňování presumpce viny; takto uvedenou zásadu pojmát nelze. Předmětná povinnost a z ní vyplývající odpovědnost provozovatele vozidla primárně nesměřuje k sankcionování všech provozovatelů vozidel, ale vyjadřuje povinnost těchto provozovatelů pozitivně působit ve prospěch řádného dodržování všech příslušných právních předpisů. Zvolená úprava tak sleduje legitimní cíl spočívající ve veřejném zájmu společnosti na řádném fungování silničního provozu a na dodržování s tím souvisejících pravidel.“

14. Krajský soud přitom v nyní projednávaném případě neshledal jakýkoliv důvod se od tohoto závěru odchýlit, přičemž považuje za vhodné zopakovat, že je to právě provozovatel vozidla – zpravidla jeho vlastník, jenž ovlivňuje, jakým způsobem je vozidlo užíváno a zda jsou při jeho užívání dodržovány všechny příslušné předpisy, a proto nelze namítat nesplnitelnost citovanými ustanoveními vyžadovaného chování. Pokud žalobce poukazuje na ústavní rovinu dané otázky, do kontrapozice s tím lze poukázat na sociální funkci vlastnického práva, a to v čl. 11 odst. 3 Listiny lapidárně vyjádřené formulací převzatou z tzv. Hedemannovy koncepce vlastnictví, tj. „*vlastnictví zavazuje*.“ Ve zmíněném čl. 11 odst. 3 Listiny následně explicitně zakotvená omezení vlastnického práva pak zohledňují nepopiratelnou skutečnost, že vlastnictví neznamena absolutní svobodu vlastníka při výkonu jednotlivých oprávnění tvořících obsah vlastnického práva a vlastnické právo tedy není právem absolutním, ale naopak, že na ústavní úrovni jsou připuštěna jeho omezení, a to zákonem a z důvodu ochrany práv druhých (včetně práva vlastnického) či ochrany veřejného zájmu. V kontextu ústavní garance vlastnického práva lze tedy hovořit o odpovědnosti vlastníka vůči společnosti, jež se jistě může projevovat i v povinnosti zajistit dodržování příslušných právních předpisů třetí osobou, která věc (vozidlo) užívá. Jak ostatně konstatoval i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014-21, „*evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou. (...) takto konstruovaná odpovědnost působí individuálně preventivně vůči provozovateli vozidla, stejně tak jako generálně preventivně vůči okolní společnosti, neboť je zřejmé, že zjevně nastalá protiprávnost spjatá s užíváním a potažmo provozem vozidla nezůstane postižena bez odpovědnosti konkrétní osoby*.“ V této souvislosti je možné uvést i to, že uplatňování objektivní odpovědnosti, resp. odpovědnosti za výsledek je běžnou součástí systému (nejen) správně-právní odpovědnosti a rozhodně není v rozporu s ústavním pořádkem (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016-40).
15. V neposlední řadě je třeba zdůraznit, že samotnou otázkou ústavnosti § 10 odst. 3, resp. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se již zabýval i Ústavní soud, který v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/16 ze dne 16. 5. 2018 (116/2018 Sb., dostupný rovněž na <http://nalus.usoud.cz>) neshledal rozpor napadených zákonných ustanovení s ústavním pořádkem, konkrétně s čl. 2 odst. 3, čl. 4 odst. 1, čl. 11 odst. 1 a 3, čl. 37 odst. 1 a čl. 40 odst. 2 Listiny a čl. 6 odst. 1 a 2 Úmluvy, a proto návrh na jejich zrušení zamítl.

16. Nezákonnost napadeného rozhodnutí žalobce rovněž spatřoval v tom, že řízení o správním deliktu nemělo být zahájeno, neboť správní orgán prvního stupně neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Ani s touto námitkou se krajský soud neztotožňuje, a to s ohledem na skutečnost, že z citovaných ustanovení § 125f odst. 1, odst. 2 a odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu vyplývá subsidiární odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt vůči odpovědnosti řidiče za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45). „Přednost“ odpovědnosti za přestupek vyplývá i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. V této souvislosti Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, konstatoval, že by šlo *„proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Dobrý příklad poskytuje věc řešená Krajským soudem v Hradci Králové v rozsudku ze dne 28. 8. 2014, č. j. 30 A 92/2013 – 27, kde provozovatelem vozidla byla autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu údaje o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, a přiložila příslušnou nájemní smlouvu; krajský soud uzavřel, že správní orgány měly vyvinout větší úsilí ke kontaktování označené obchodní společnosti a jejího jednatele, který dle sdělení provozovatele vozidlo osobně přebíral. Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014 – 21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.“*
17. Krajský soud prizmatem uvedených závěrů hodnotil i kroky správního orgánu prvního stupně v nyní projednávaném případě žalobce, přičemž konstatuje, že správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění osoby pachatele přestupku, a mohl tak za dané situace zahájit řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. V daném případě nemá krajský soud pochybnosti o opakované nemožnosti panu L. Y. doručovat, což je mu známo především z jeho vlastní činnosti (např. rozsudek ze dne 23. 2. 2017, č. j. 30 A 87/2016-29), kdy správní orgán doručoval na nyní uvedenou adresu P. 15, 110 00 P. 1, obálka se však vrátila zpět s informací, že uvedený je na této adrese neznámý. Poté doručoval i na adresu, kterou zjistil z obchodního rejstříku (K Ž. 7, P. 9). I z této adresy se ovšem obálka vrátila s informací, že je adresát na této adrese neznámý. Vedle toho lze odkázat také kupř. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2016, č. j. 2 As 249/2016-39. S uvedenou osobou řidiče se pak setkal i Krajský soud v Hradci Králové, který ve svém rozsudku ze dne 8. 3. 2017, č. j. 30 A 33/2016-41, citoval závěr správního orgánu o této osobě následovně: *„Vzhledem k tomu, že řidiče L. Y. nebylo možno ztotožnit v základních registrech, požádal správní orgán Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky o zjištění pobytu. Dne 18. 5. 2015 obdržel odpověď, že jmenovaný L. Y., st. přísl.: X, byl správně vyhoštěn z území České republiky od 27. 4. 2011 do 22. 10. 2014 a v současné době cizinec není v evidenci*

Cizineckého informačního systému hlášen k pobytu.“ Uvedený soud k tomu to doplnil, že „že jmenovaný L. Y. byl po neúspěšném azylovém řízení správně vyhoštěn z území České republiky, správní vyhoštění je platné do 31. 12. 2009. Je veden v evidenci nežádoucích osob. Poslední údaj o jeho místu pobytu je ze dne 27. 9. 2011, kdy opustil Pobytové středisko Kostelec nad Orlicí. Aktuální místo jeho pobytu není známo. Dále je ve správním spise založena fotokopie doručanky s č. j. MMHK/0677576/2015 P/826/2015/OS1/Mich, tedy správního řízení, v němž byla písemnost adresovaná uvedené osobě doručována. Z doručanky je nepochybné, že písemnosti zasílal správní orgán prvního stupně, adresátem byl jmenovaný na adrese P. 15, P. 1. Zásilky nebyly adresátem v úložní době vyzvednuty, a proto byly vráceny správnímu orgánu. Stalo se tak v průběhu dubna 2015.“ Krajský soud v Hradci Králové proto uzavřel, že sdělení osoby L. Y. jako řidiče vozidla bylo obstrukčním úkonem, jehož skutečným důvodem bylo správní řízení protahovat a znesnadňovat; přičemž tato osoba byla uváděna opakovaně v různých řízeních.

18. S tímto hodnocením se krajský soud ztotožňuje, neboť i v nyní projednávané věci žalobce (s ohledem na identické okolnosti případu) se jedná o další z řady případů „účelového postupu“ či obstrukčního jednání, v nichž provozovatele vozidla ve správním řízení zastupuje zmocněnec žalobce, tj. společnost FLEET Control, s.r.o., a v navazujícím soudním řízení advokát Mgr. T. (lze odkázat např. právě na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, nebo ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016-40). Osoba L. Y. je zjevně jako řidič uváděna opakovaně (mimo shora uvedených rozsudků srov. dále např. i rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 9. 2016, č. j. 10 A 31/2016-45). Soudní řízení v uvedených věcech se vždy týkají objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla, přičemž provozovatel vozidla, respektive jeho zmocněnec (společnost FLEET Control, s. r. o.) vždy jako řidiče vozidla uvede osobu L. Y. (cizince, jenž je zcela nekontaktní) a zástupcem v řízeních před soudem byl v těchto věcech vždy Mgr. T. Tím spíše pak nelze vyčítat správním orgánům, že (nejen) v nyní projednávané věci neprováděly rozsáhlé pátrání po panu L. Y. Provozovatel vozidla (žalobce) se své odpovědnosti nemůže zprostit sdělením identifikačních údajů osoby, jež měla vozidlo v době spáchání přestupku řídit, aniž by tyto údaje správnímu orgánu umožňovaly tuto osobu reálně ztotožnit a kontaktovat a následně s ní vést přestupkové řízení. Posouzení této námitky lze tedy uzavřít konstatováním, že postup správních orgánů byl správný a zákonný a námitka nemohla být důvodná.
19. Co se týče námitky žalobce, že ve správním spisu absentuje záznam o odložení přestupku, krajský soud se ztotožňuje s názorem žalovaného, že tomu tak není, neboť tento záznam je obsažen v doložce ze dne 20. 7. 2015 (na č. l. 1 správního spisu), kde je uvedeno, že nastaly skutečnosti definované v § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, a to, že správní orgán nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Rozhodnutí o odložení věci správní orgán není podle § 66 odst. 4 zákona o přestupcích povinen vydávat.
20. Stejně tak krajský soud nemůže přisvědčit námitce žalobce, že správní orgán prvního stupně zatížil své rozhodnutí vadou nezákonnosti tím, že ve věci rozhodl, aniž by nařídil ústní jednání, příp. tím že se dokazování uskutečnilo bez osobní účasti žalobce. Tato námitka dle krajského soudu předně vychází z žalobcova nesprávného předpokladu, že v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, jež je řízením, ve kterém se rozhoduje o trestním obvinění ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy, je potřeba analogicky k trestnímu řádu a přestupkovému zákonu nařídít ústní jednání vždy. Krajský soud je naopak toho názoru, že v případě tzv. jiných správních deliktů povinnost obligatorně nařizovat ústní jednání z

uvedené skutečnosti nevyplývá. Právní úprava tzv. jiných správních deliktů (tedy i správního deliktu podle § 125f zákona o silničním provozu) obecně neznala institut obligatorního ústního jednání tak, jak tomu bylo u přestupků (srov. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích); při posuzování nutnosti nařizovat ústní jednání je proto potřeba vycházet z úpravy subsidiární, tj. z § 49 správního řádu. Ten ve svém prvním odstavci stanoví, že ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. Rovněž Nejvyšší správní soud ve své judikatuře poukazuje na to, že správní orgány nejsou povinny nařizovat ústní jednání v řízeních o správních deliktech, není-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků (srov. např. rozsudky ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, ze dne 29. 3. 2016, č. j. 1 As 7/2016-30, ze dne 24. 8. 2016, č. j. 2 As 85/2016-33, nebo ze dne 26. 8. 2016, č. j. 4 As 123/2016-24).

21. Uvedené závěry dle krajského soudu plně dopadají i na nyní projednávanou věc, neboť i nyní měl žalobce možnost účastnit se jednání před soudem, na němž však výslovně netrval. V rozporu s těmito závěry přitom není ani žalobcem citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30 (na rozdíl od jiného jím citovaného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 15 A 14/2015-35, který byl uvedenou judikaturou překonán). Tento rozsudek Nejvyššího správního soudu se totiž výslovně nezabýval obligatorním nařizováním ústního jednání, ale nároky na dokazování ve správním řízení. V návaznosti na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010-82, sice zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti, tento požadavek ovšem vztáhl k zásadně povinnému provádění důkazů za přítomnosti účastníků řízení. Jinými slovy, zmíněný rozsudek ve skutečnosti argumenty žalobce nijak nepodporuje, když ostatně tentýž senát v rozsudku ze dne 29. 9. 2016, č. j. 9 As 83/2016-48, výslovně konstatoval, že ústní jednání u správních deliktů vždy povinné není. V tomto ohledu pak není krajskému soudu zřejmé, v čem měl tento rozsudek překonat závěry vyslovené v žalované citovaném rozsudku téhož soudu č. j. 8 As 110/2015-46, jak bez bližšího zdůvodnění tvrdil žalobce. S hledem na výše uvedené proto nelze přisvědčit názoru žalobce, že tímto postupem správního orgánu prvního stupně došlo k porušení čl. 6 Úmluvy a čl. 38 odst. 2 Listiny, když v daném řízení dle krajského soudu nenastala ona nezbytnost vedoucí k nařízení ústního jednání ve smyslu § 49 správního, přičemž žalobce ve správním řízení neuváděl nic, co by snad bylo možné objasnit jen v rámci nařízeného ústního jednání.
22. Uvedené přiměřeně platí i ve vztahu k samotnému dokazování v nyní projednávané věci, které dle krajského soudu rovněž proběhlo v souladu s východisky, předestřenými v citované judikatuře Nejvyššího správního soudu. V návaznosti na zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30, lze § 51 odst. 2 správního řádu vyložit tak, že správní orgány jsou povinny provádět dokazování za přítomnosti účastníků při ústním jednání (§ 49 správního řádu) nebo mimo ústní jednání, o čemž ale musí být účastníci zásadně předem vyrozuměni. Tato podmínka byla dle krajského soudu v daném případě ze strany správního orgánu prvního stupně splněna, neboť ten prováděl dokazování mimo ústní jednání, o čemž ovšem žalobce, resp. jeho zástupce řádně a s dostatečným předstihem vyrozuměl v oznámení o zahájení řízení a o provedení důkazů mimo ústní jednání ze dne 18. 1. 2016, č. j. ODSČ-91293/15-12 (č. 1. 12 správního spisu). O provedení dokazování, které proběhlo dne 17. 2. 2016, byl následně vyhotoven protokol (na č. 1. 14 správního spisu), z něhož vyplývá, že správní orgán

provedl mimo ústní jednání důkazy obsažené ve spisovém materiálu, a to čtením oznámení přestupku, zhlédnutím fotodokumentace, čtením karty vozidla, čtením listin souvisejících s výzvou řidiči vozidla k podání vysvětlení. Žalobce ani jeho zmocněnec se provádění dokazování neúčastnili a na možnost vyjádřit se k prováděným důkazům (a uplatnit tak zásadu bezprostřednosti, jak sám žalobce v žalobě uvádí) tak z vlastní vůle rezignovali. V žádném případě tak nemohlo dojít k jakémukoliv zkrácení procesních práv žalobce.

23. Pokud žalobce namítá promlčení správního deliktu (byť z pohledu právní teorie je přilehavější hovořit o prekluzi, tj. o zániku odpovědnosti pachatele za správní delikt), krajský soud k tomu předně uvádí, že k této námitce je soud povinen přihlížet z úřední povinnosti, tzn. bez ohledu na skutečnost, zda tato námitka byla v podané žalobě vznesena či nikoli (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004-39). Z toho důvodu tak krajský soud učinil i v nyní projednávaném případě žalobce, přičemž dospěl k závěru, že tato námitka není důvodná, jelikož k prekluzi odpovědnosti žalobce za spáchání správního deliktu nemohlo dojít, a to z následujících důvodů. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se právnická nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 téhož zákona nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Tento institut odpovědnosti provozovatele vozidla za jednání řidiče vozidla vykazující znaky přestupku byl do zákona o silničním provozu včleněn na základě zákona č. 297/2011 Sb., a to s účinností od 19. 1. 2013, nicméně tato novela neobsahovala žádnou úpravu prekluzivní lhůty u daného správního deliktu, po jejímž uplynutí by odpovědnost provozovatele vozidla zanikla. Teprve s účinností od 7. 11. 2014 byla novelou zákona o silničním provozu (provedenou zákonem č. 230/2014 Sb.) výslovně upravena prekluzivní lhůta správních deliktů provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu také u fyzických osob nepodnikajících, a to tak, že v § 125e odst. 5 věta za středníkem zákona o silničním provozu bylo ustanovení „§ 125d“ nahrazeno „§ 125f“. Po takto provedené novele se tedy ustanovení o zániku odpovědnosti za správní delikty právnických osob nyní výslovně vztahuje také na správní delikty nepodnikajících fyzických osob podle § 125f zákona o silničním provozu, z čehož vyplývá, že v návaznosti na § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu *„odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezažal řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.“* Jak již bylo rekapitulováno výše, ke spáchání přestupku (na který je v daném případě navázán správní delikt žalobce) došlo dne 2. 1. 2015. Řízení o správním deliktu bylo se žalobcem zahájeno dne 20. 1. 2016, kdy bylo žalobci (jeho zmocněnému zástupci) doručeno citované oznámení o zahájení řízení ze dne 18. 1. 2016. Na projednávanou věc tak dopadá již citovaná „nová“ úprava, přičemž lhůta vyplývající z § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu (aplikovatelná v souladu s § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu) nebyla překročena. Ze stejného důvodu proto nelze za jakkoliv relevantní považovat žalobcovu argumentaci stran jeho legitimního očekávání ve vztahu k dodržování citované metodiky ze strany správních orgánů.
24. Krajský soud (obdobně jako v citovaném rozsudku č. j. 29 A 104/2016-29) nicméně shledal důvodnou námitku žalobce zpochybňující dostatečnost vymezení protiprávního skutku ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, jenž byl následně potvrzen napadeným rozhodnutím žalovaného.

25. Jak žalobce rovněž zdůrazňuje, zákonná úprava rozhodnutí o přestupku je výslovně vymezena v § 77 zákona o přestupcích, dle něhož musí výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, obsahovat mimo jiné popis skutku s označením místa a času jeho spáchání. Výrok rozhodnutí o jiných správních deliktech nicméně zákonodárce obdobnou výslovnou úpravou nepodrobil. Oblast jiných správních deliktů je tak odkázána na správní řád, který v § 68 odst. 2 uvádí, že ve výrokové části rozhodnutí má být uvedeno řešení otázky, která je předmětem řízení. Skutečnost, že zákonodárce nepodrobil řízení o jiných správních deliktech úpravě řízení v zákoně o přestupcích či jej samostatně neupravil stejným způsobem, nezakládá důvod pro odlišnost v náležitostech popisu skutku a jeho místa v rozhodnutí, jak konstatoval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73.
26. A právě judikatura Nejvyššího správního soudu ve věcech správního trestání klade relativně přísné požadavky na preciznost formulace výroků rozhodnutí správních orgánů. V rozsudku ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 As 92/2009-65, Nejvyšší správní soud konstatoval, že výrok správního rozhodnutí je *„klíčovou normativní částí rozhodnutí, na kterou musí být kladeny vysoké formální požadavky“*. Podobně i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v citovaném usnesení č. j. 2 As 34/2006-73 uvedl, že *„v rozhodnutí trestního charakteru [tedy i v rozhodnutí o jiném správním deliktu] je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt poškozen – to lze zaručit jen konkretizací údajů obsahující popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným. [...] Identifikace skutku neslouží jen k vědomosti pachatele o tom, čeho se měl dopustit a za jaké jednání je sankcionován. Shodně se závěry výše označeného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2005, sp. zn. 3 Ads 21/2004, je třeba vycházet z významu výrokové části rozhodnutí, která je schopna zasáhnout práva a povinnosti účastníků řízení a jako taková pouze ona může nabýt právní moci. Řádně formulovaný výrok, v něm na prvním místě konkrétní popis skutku, je nezastupitelnou částí rozhodnutí; toliko z něj lze zjistit, zda a jaká povinnost byla porušena a jaké opatření či sankce byla uložena, pouze porovnáním výroku lze usuzovat na existenci překážky věci rozhodnuté, jen výrok rozhodnutí (a nikoliv odůvodnění) může být vynucen správní exekucí apod.“*
27. Z uvedeného vyplývá, že na specifikaci skutku ve výroku rozhodnutí o přestupku je třeba klást přísné nároky. Současně se však nemůže jednat o nároky přemrštěné, které by odhlížely od účelu přesné specifikace skutku, jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 5. 2013, č. j. 9 As 68/2012-23: *„Popisem skutku je slovní vyjádření jednání či skutkových okolností, které lze subsumovat (podřadit) pod jednotlivé znaky přestupku uvedené v zákoně. Je třeba, aby popis skutku obsahoval v rámci možností přesný popis podstatných okolností, které jsou významné z hlediska právní kvalifikace jednání jako přestupku a které zároveň dovolují toto jednání nezaměnitelným způsobem identifikovat a odlišit od jiných jednání. Zároveň je však nutno zdůraznit, že i přes zásadní roli výroku rozhodnutí o přestupku nelze popis skutku hodnotit přehnaně formalisticky, ale je nutno zohlednit, zda ve svém komplexu výrok naplňuje kritéria dostatečné specifikace a určitosti.“* (obdobně k tomu srov. i rozsudek ze dne 15. 11. 2016, č. j. 6 As 208/2016-37). V citovaném rozsudku č. j. 9 As 68/2012-23 Nejvyšší správní soud navíc zdůraznil primární funkci skutkové věty, spočívající v uvedení sankčně právně relevantních skutečností, které jsou rozhodné pro právní kvalifikaci skutku, tj. uvedení těch skutkových okolností, bez kterých by nebylo možné vůbec skutek podřadit pod konkrétní ustanovení zákona.

28. Opomenutí specifikace skutku ve výroku rozhodnutí o jiném správním deliktu je důvodem pro vyslovení nezákonnosti ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a s ním související zrušení napadeného rozhodnutí. Neuvede-li totiž správní orgán náležitosti, jimiž je skutek dostatečně a nezaměnitelně identifikován, do výroku svého rozhodnutí, podstatně tím poruší ustanovení o řízení (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73). Jak přitom plyne z citovaného usnesení rozšířeného senátu, tuto vadu nelze zhojit specifikací skutku v odůvodnění rozhodnutí. To, zda je specifikace alespoň v odůvodnění, má vliv pouze na charakter vady rozhodnutí (buďto jde o „pouhou“ nezákonnost, nebo o nepřezkoumatelnost, ke které soud přihlíží z úřední povinnosti). Nedostatek popisu skutku ve výroku rozhodnutí nelze zhojit poukazem na jeho právní kvalifikaci, z níž by bylo možné logickou úvahou dovodit některé rozhodné skutkové okolnosti, jak nesprávně poukazuje žalovaný ve svém vyjádření k žalobě. V opačném případě by totiž skutková věta prakticky nikdy nemusela obsahovat popis způsobu spáchání deliktu, neboť způsob spáchání lze zpravidla logicky odvodit z toho, jaké ustanovení zákona bylo porušeno. Uvedení porušeného zákonného ustanovení (tj. právní kvalifikace) proto nemůže nahradit konkrétní popis skutku. Právní kvalifikace zákonitě může následovat až po provedení subsumpce jednotlivých skutkových okolností vymezených ve skutkové větě pod rozhodné ustanovení zákona. A prvotní a zcela základní funkcí skutkové věty je právě uvedení sankčně právně relevantních skutečností, aby vůbec ke správné právní kvalifikaci mohlo dojít.
29. Zatímco tedy některé nedostatky právní věty odsuzujícího rozhodnutí mohou být zhojeny částečně tím, že skutek je jasně popsán ve skutkové větě a tento popis ve spojení s odůvodněním rozhodnutí dává jasnou informaci o tom, jak bylo jednání právně kvalifikováno, nedostatek skutkové věty nelze zhojit poukazem na právní kvalifikaci obsaženou v právní větě. To je patrné mimo jiné i z úvah rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, vyjádřených v jeho usneseních č. j. 2 As 34/2006-73 a č. j. 4 As 165/2016-46).
30. Z hlediska výše rekapitulovaných závěrů má krajský soud v nyní projednávané věci žalobce za to, že formulaci *„porušení pravidel silničního provozu výše uvedeným vozidlem spočívající v neoprávněném zastavení nebo stání, tedy porušení povinnosti dle ustanovení § 39 odst. 5 zákona o silničním provozu, mající znaky přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu bylo zjištěno Městskou policií Brno na pozemní komunikaci Starobrněnská 7 v Brně dne 2. 1. 2015 v 13.45 hodin“*, uvedenou ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a potvrzenou žalovaným, nelze považovat za dostatečný popis skutku, jenž umožňuje podřadit skutkové okolnosti pod jednotlivé znaky skutkové podstaty správního deliktu. Z výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nevyplývá, jakým jednáním se řidič vozidla dopustil tvrzeného *„neoprávněného zastavení nebo stání“*. Porušení povinnosti dle odkazovaného § 39 odst. 5 zákona o silničním provozu (dle něhož *„v obytné zóně a pěší zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 20 km.h-1. Přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči chodcům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště.“*) je pouze právní kvalifikací, která však může nastoupit až na základě subsumpce konkrétních skutkových okolností vymezených ve skutkové větě výroku správního rozhodnutí. Tato právní kvalifikace ovšem neobsahuje klíčovou skutkovou okolnost, která je rozhodná pro subsumpci daného jednání pod dané ustanovení. Uvedené platí v nyní projednávaném případě tím spíše, že samotné ustanovení § 39 odst. 5 zákona o silničním provozu obsahuje

několik povinností, jejichž účelem je regulace provozu v obytné či pěší zóně, a proto konkretizaci jednání a také povinnosti, jež měla být uvedeným jednáním porušena, je třeba považovat za nezbytnou. Ze skutkové věty tudíž není patrné, zda řidič vozidla měl porušit povinnost týkající se provozu v obytné či pěší zóně, a už vůbec není zjevné, jakým konkrétním způsobem tak měl učinit, neboť i samotná konkretizace porušení pravidel spočívající v „*neoprávněném zastavení nebo stání*“ se nachází v rozporu s odkazovaným ustanovením § 39 odst. 5 zákona o silničním provozu, z něhož vyplývá, že „*stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště*“, zákaz zastavení z něho ovšem dovodit nelze. Z citovaného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 165/2016-46 přitom vyplývá, že vada v podobě nedostatečného popisu skutku ve výroku rozhodnutí může spočívat mimo jiné právě v tom, že „*z něj nebyl patrný způsob spáchání deliktu, který byl vymezen pouze jako neoprávněné zastavení nebo stání*.“ Obdobně také v rozsudku ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 As 114/2016-46, považoval Nejvyšší správní soud za klíčové z hlediska dostatečného vymezení skutku to, že ve výroku byl popsán způsob spáchání deliktu spočívajícího v neoprávněném zastavení nebo stání. Je zcela patrné, že i Nejvyšší správní soud vyžaduje ve skutkové větě konkrétní popis, jakým způsobem byl porušen zákonný zákaz platný pro zastavení nebo stání, tj. zda se jednalo o zastavení nebo stání a v čem přesně neoprávněné zastavení nebo stání spočívalo, jaký byl v určitém místě zákonný režim pro zastavení nebo stání. Z popisu skutku musí být patrné, jakým konkrétním způsobem řidič jednal, aby bylo možné následně právně kvalifikovat, který konkrétní zákonem stanovený zákaz tímto jednáním porušil, což ovšem výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nespĺňoval, a proto žalovaný pochybil, pokud jej potvrdil jako správný ve smyslu § 90 odst. 5 správního řádu.

31. Krajský soud (byť z jiného důvodu) přisvědčil rovněž žalobní námitce, že správní orgán neprokázal, že by se řidič vozidla skutečně dopustil přestupku tím, že „*neoprávněným zastavením nebo stáním*“ porušil povinnost vyplývající z § 39 odst. 5 zákona o silničním provozu. Jak již bylo zmíněno, z citovaného ustanovení vyplývá, že „*stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště*“, tzn. možnosti stání vozidel jsou v pěší či obytné zóně omezeny jen na místa označená značkami pro parkoviště, zastavení ovšem není omezeno. Stáním se přitom podle § 2 písm. n) zákona o silničním provozu rozumí uvedení vozidla do klidu nad dobu dovolenou pro zastavení, zastavením pak uvedení vozidla do klidu na dobu nezbytně nutnou k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob anebo k neprodlenému naložení nebo složení nákladu. Správní orgán prvního stupně v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že od Městské policie Brno obdržel oznámení, ze kterého vyplynulo, že řidič vozidla na pozemní komunikaci Starobrněnská 7 v Brně dne 2. 1. 2015 v 13:45 hodin porušil pravidla silničního provozu, když „*zaparkoval a stál s motorovým vozidlem v pěší zóně mimo vyznačené parkoviště*“, přitom odkázal na oznámení přestupku a fotodokumentaci. Krajský soud má však za to, že ani z oznámení přestupku, ani z fotodokumentace porušení této povinnosti jednoznačně nevyplývá. V předmětném oznámení nejsou uvedeny konkrétní skutkové okolnosti, na základě nichž by bylo možné ověřit, zda se skutečně jednalo o „*stání*“. Pod zákaz stání, resp. stání na místech označených jako parkoviště spadá jen takové uvedení vozidla do klidu, které přesáhne určitou dobu (tj. dobu nezbytně nutnou k neprodlenému nástupu nebo výstupu osob nebo neprodlenému naložení nebo složení nákladu). Oznámení přestupku však obsahuje pouze jeden časový údaj (2. 1. 2015 v 13:45 hodin), z něhož logicky není zřejmé, jak dlouho mělo vozidlo v pěší zóně stát a tedy zda se jednalo o neoprávněné stání (parkování) v pěší zóně mimo vyznačené parkoviště. Z oznámení o

přestupku tedy nelze dovodit, zda se jednalo o zastavení nebo stání. Ani z pořízené fotodokumentace nelze určit, zda v daném případě šlo o zastavení nebo stání vozidla. Součástí správního spisu je pouze jedna fotografie vozidla žalobce (z níž navíc nelze ani jednoznačně identifikovat uvedenou adresu, kterou je nezbytné dovodit z názvu restaurace nacházející se na uvedené adrese, ani že se jedná o pěší zónu), která je opatřena časovým razítkem s údajem 2. 1. 2015 13:47:51 hod. Z tohoto časového údaje nelze bez dalšího konstatovat, že doba stání předmětného vozidla přesahuje dobu nezbytně nutnou k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob, anebo k neprodlenému naložení nebo složení nákladu.

32. Přestože kupříkladu dle § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu odpovědnost za správní delikt provozovatele vozidla dopadá na „neoprávněné zastavení nebo stání“, tzn. jak na neoprávněné zastavení, tak na neoprávněné stání, není možné na rozlišení těchto pojmů rezignovat a tyto libovolně zaměňovat. Zatímco pro zastavení postačí uvedení vozidla do klidu v určitý okamžik na určitém místě, pod stání lze pořadit jen takové uvedení vozidla do klidu, které přesáhne dobu dovolenou pro zastavení. V místě, kde mělo dojít ke spáchání přestupku, se nacházela pěší zóna, kde je stání omezeno pouze na místa vyznačená jako parkoviště, zastavení omezeno není, tudíž ke spáchání přestupku mohlo dojít pouze stáním, nikoli zastavením vozidla. Podmínkou stání vozidla je uvedení vozidla do klidu nad určitou dobu, bylo tedy na místě, aby se správní orgány touto dobou zabývaly. Vzhledem k tomu, že tak neučinily, spokojily se s tím, že vozidlo se na místě nacházelo v 13:45 hodin (dle časového údaje na fotografii v 13:47 hodin), přičemž závěr, že by řidič vozidla stál na zakázaném místě nad dobu dovolenou pro zastavení nelze dovodit ani z žádného podkladu, které jsou součástí spisového materiálu, dospěl krajský soud k závěru, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spisovém materiálu a není tak zřejmé, na základě čeho správní orgán své skutkové a právní závěry učinil.

V. Závěr a náklady řízení

33. Krajský soud v Brně z výše uvedených důvodů rozhodnutí žalovaného zrušil, a to jednak z důvodu nezákonnosti dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., jednak proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spisovém materiálu [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], současně věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Bude na něm, aby zajistil nápravu shora vytčených vad.
34. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
35. Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Odměna žalobcova advokáta a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. V daném případě se jednalo o dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba) a dva režijní paušály, a to ve výši 2×3.100 Kč a 2×300 Kč [§ 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), § 13 odst. 3 advokátního tarifu], tedy celkem 6.800 Kč. Protože advokát žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady

řízení o částku 1.428 Kč, odpovídající dani (21 %), kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Žalobci dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3.000 Kč. Celkem tedy byla žalobci vůči žalovanému přiznána náhrada nákladů ve výši 11.228 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 26. září 2018

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu